

ಕೂನ್ಯ

ಮೇ 2019

ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ

ಕೂನರ

ನಿರ್ಗಮನಕ್ಕೆ ಕಯಾಳ

ಮುಖಪುಟ

ಭಾರಾತಿಗಲೊಡನೆ ಭಾಷೋದಯ

ಲೇಖನಗಳು

* ಮರೆಯಲಾಗದ "ಮಂಗಲಜೋಡಿ"
ಪಕ್ಷಿ ತಾಣ

- ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

* ಅಂಕೋಲದ ಅಂಕೋಲೆ

- ಅಲೋಕ ಬಲ್ಲಾಳ

* ಮರಣೋತ್ತರಂ ದಶತಾಸು ಮೃತ್ಯುಂಜಯಃ! - ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.

* ಕರಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸವಾಲುಗಳು

- ನಾಗೇಶ್ ಓ. ಎಸ್.

* ನೀರಿಗೆ ಹಾಹಾಕಾರ (ಕವನ)

- ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

* ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಂಬ

- ಧನರಾಜ್ ಎಂ., ವಿನೋದ್ ಕೆ. ಪಿ.

ವಿನ್ಯಾಸ

ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ಮುಖಪುಟ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ

ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಮುರಳಿ ಎಸ್.

ಅನನ್ಯರೂಪ

ಕರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಡಾ.ದೀಪಕ್ ಬಿ., ಮೈಸೂರು

ಬಿಳಿಸುಲಿಗೆ ಮರ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು: Bonfire tree

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: Firmiana colorata

© ನಾಗೇಶ್ .ಓ .ಎನ್.

ಬಿಳಿಸುಲಿಗೆ ಮರ, ಬನ್ನೇರುಘಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ

ಬಿಳಿಸುಲಿಗೆ ಮರವು ಭಾರತದ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರೀಯ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಶುಷ್ಕ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮರ, ಸುಮಾರು 25 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯ ಅಥವಾ ಏಪ್ರಿಲ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಬಿಳಿಸುಲಿಗೆ ಮರವು ಎಲೆಗಳಿಲ್ಲದ ಕೊಂಬೆಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಮತ್ತು ನಯವಾದ ಹವಳದ ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಹೂವುಗಳ ಗುಚ್ಛಮೂಡುತ್ತವೆ. ತೊಗಟೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂದು ಬಣ್ಣ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲವುಸಲ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿಸುಲಿಗೆ ಮರದ ತೊಗಟೆ ಅಷ್ಟು ಒರಟಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಆಳವಲ್ಲದ ಸಣ್ಣ ಲಂಬವಾದ ಬಿರುಕುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಚಿಗುರಿದ ಎಲೆಗಳು ಐದು ಬೆರಳುಗಳಂತಹ ಹಾಲೆ(Lobes)ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲೆಗಳು ಬಲಿತಂತೆ ಹಾಲೆಗಳು ಕೂಡಿ ಮೂರಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿಗಳ ಗುಚ್ಛದ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಶಯವಿದ್ದು, ಗುಲಾಬಿ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣುಗಳು ತನ್ನದೇ ತೊಟ್ಟಿನಿಂದತೂಗಾಡುತ್ತವೆ. ಕಿರಿದಾದ ಚೀಲಗಳ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬೀಜಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಲೋನಿಯರು ಇದನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಸಸ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಔಷಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಕೊಂಬೆ ಮತ್ತು ಕೊಂಬೆಯ ನಾರನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ತೊಗಟೆಯಿಂದ ರಸವನ್ನು ತೆಗೆದ ಕಾಮಾಲೆಯಂತಹ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಅಂಟು ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವಿಗೆ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮರೆಯಲಾಗದ "ಮಂಗಲಜೋಡಿ" ಪಕ್ಷಿ ತಾಣ

ಆಗಷ್ಟೆ ಭಾಸ್ಕರ ಉದಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಹಕ್ಕಿಗಳು ನಿಧೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಾ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ನಿನಾದದಿಂದ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಕೂರಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವ ದೋಣಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನೀರು ಜುಳುಜುಳು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ನಾನು ಮತ್ತು ಫೋಟೋಗ್ರಫಿ ಗುರುಗಳಾದ ಬಿ.ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕ್ಯಾಮರಾವನ್ನು ಸಿದ್ಧ

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೆವು. ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಆ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದೆ. ಕೊನೆಗಾಣದ ಪ್ರದೇಶವದು, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಆ ಜೌಗಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು, ತಾವರೆ, ಅಂತರಗಂಗೆ, ಕೆಲ ಜಲಸಸ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದು ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನೇಸರ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಭೂತಾಯಿಯ ಮಡಿಲು ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಬಂದಾಯಿತು.

ಪ್ರಶಾಂತತೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ "ಅಲ್ಲೋಡಿ ಕಾಮನ್ ಟೀಲ" ಬಾತು ಕುಳಿತಿದೆ ಅದು ಕಾಣಿಸಿರುವುದು ಅಪರೂಪ ಸರ್ ಎಂದ. ಹಾಗೆ ದೋಣಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ ಅದು "ಬ್ಲಾಕ್ ಟೇಲ್ಡ್ ಗಾಡ್ವಿಟ್‌ಗಳು" ಇಲ್ಲಿಗೆ ಲಕ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಚಳಿಗಾಲಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನೀಲಮಣಿ ಗೈಡ್, ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂಡನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಅದು ರಫ್, ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿ "ವುಡ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್", ಅದೋ ಅಲ್ಲಿದೆಯಲ್ಲ ಅದು "ಗ್ರೇ ಹೆರಾನ್" ಹೀಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟಪಟನೆ ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆ ಅವುಗಳ ಗುರುತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಇದು ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ "ಮಂಗಲಜೋಡಿ" ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಯ ತಾಣದ ದೃಶ್ಯ.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಬೇಟೆಗಾರರು ಸಂರಕ್ಷಕರಾದ ಕಥೆ:

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

“ಇವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದು ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಾಗವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ” ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ನೀಲಮಣಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ “ಅಂದರೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವನು ಮುಂದುವರೆಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬೇಟೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ಅವನ್ನು ತಿಂದು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ

ಭಾವ ಮಿನುಗಿ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಬೇಟೆಗಾರರು, ಪಕ್ಷಿ ಸಂರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮನ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಥೆಯೇ ಇದೆ. 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ವಲಸೆ ಬರುವ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಭೇದದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಬಲೆ ಹಾಕಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಗೂ ನಾಡ ಕೋವಿಯಿಂದ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಕೊಂದು ತಿಂದು ಉಳಿದವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಲಾಭದಾಯಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ 30 ರಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ಈ ಅವಿರತ ಬೇಟೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣಿದ್ದರೂ ಕುರುಡರಾಗಿ ನಿಷ್ಕಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ 1996ರ ಇಸ್ಟಿ ಇರಬೇಕು, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿ ಇಡೀ ಚಿತ್ರಣವೇ ಬದಲಾಗಿಹೋಯಿತು. ಆ ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಹೀರೋ ನಂದಕಿಶೋರ ಭುಜಬಲ್. ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ವೈಲ್ಡ್ ಒರಿಶಾ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಹಕ್ಕಿಗರೊಂದಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿತು. ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಮನ ಗೆದ್ದು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಬೇಟೆಗಾರನಾದ “ರತ್ನಾಕರ”ನೆಂಬ ಬೇಡ, ನಾರದರ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ “ವಾಲ್ಮೀಕಿ” ಮಹರ್ಷಿಗಳಂತೆ ಬೇಟೆಗಾರರಲ್ಲ ಸಂರಕ್ಷಕರಾದೆವು. ಬೇಟೆಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಂತು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ 2000 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ್ ಪಕ್ಷಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿ” ಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬೇಟೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಜಿ ಬೇಟೆಗಾರರಾದ ನಾವುಗಳೇ ಈಗ ಸಂರಕ್ಷಕರೂ ಹೌದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೂ ಹೌದು.

ಬೇಟೆಗಾರರ ಮನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನಕ್ಷರಿಗಳಾದ ಇವರ ಮನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಂದು ಸವಾಲೇ ಸರಿ. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಬದಲಾದರು ಹಾಗೂ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅರಳು ಹುರಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಜೀವನ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂತತಿ ಉಳಿವಿನೆಡೆಗೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಹಾಗೂ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಒಡಿಶಾ ಸರ್ಕಾರವು 2007 ರಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನೀಡುವ “ಬಿಜು ಪಟ್ಟಾಯಕ್” ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ್ ಪಕ್ಷಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿಗೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು:

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು ದೂರದರ್ಶಕವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲೂ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಅಪರೂಪವೆನಿಸುವುದು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ದೋಣಿಯನ್ನು ಅವಸರದಿಂದ ಚಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಗಣೇಶ್ ಸಾಬ್ “ಐಬಿಸ್ ಸಾಫ್ ಪಕಡಾ” ಕ್ಯಾಮರಾ ರೆಡಿ ಕರೋ ಎಂದು ಮೆಲು

ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಿಂದ ನುಡಿದ. ತಾನೂ ಹಾಗೂ ದೋಣಿ ಚಾಲಕ (ಬೋಟ್‌ಮನ್) ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ದೋಣಿಯನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಸಿ “ಉದರ್ ದೇಕೋ ಸಾಬ್ ಐಬಿಸ್ ಸಾಫ್ ಪಕಡಾ...” ಫೋಟೋ ಕೀಚೋ ಸಾಬ್ ಎಂದ. ಅದು ಸುಮಾರು ದೂರದ ಹುಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವನು ದೂರದರ್ಶಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ನಮಗೆ ಯಾವ ಕಡೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಎಂದೇ, ಅವನು 12 ಒ ಕ್ಲಾಕ್ ಮೆ ಗ್ರಾಸ್ ಕೀ ಅಂದರ್ ಎಂದ. ಹೌದು ಪಕ್ಷಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ವೇಳೆ ಫೀಲ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಗಡಿಯಾರದ ಸಮಯ ಹೇಳಿ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ತಂತ್ರವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 8 ಒ ಕ್ಲಾಕ್, 10 ಒ ಕ್ಲಾಕ್, 6 ಒ ಕ್ಲಾಕ್..... ಹೀಗೆ, ಅಂದರೇ ನಾವಿರುವ ಜಾಗದಿಂದ ಅವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಈ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಐಬಿಸ್ ನೋಡಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಿ ಬೆಳಕಿನ ಕೋನ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಐಬಿಸ್ ಹಕ್ಕಿಯು ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನುಂಗುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಮರಾಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡೆವು.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಇಲ್ಲಿ 36 ಜನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೆರೆಯ ತಟದಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ತೆರಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರದ್ದೇ ಆದ ಖಾಕಿ ಬಣ್ಣದ ಸಮವಸ್ತ್ರವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡಿರುವ ದೂರದರ್ಶಕ (ಬೈನಾಕುಲರ್), ಪಕ್ಷಿ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಜೀವ ರಕ್ಷಕ ಜಾಕೆಟ್‌ಗಳಿವೆ. ದೋಣಿಯನ್ನು ಉದ್ದನೆಯ ಬಿದಿರಿನ ಹುಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಮೀಟಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕೈ ನೋವು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಸಾಬ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವೈಲ್ಡ್ ಒಡಿಶಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪಕ್ಷಿ ವೀಕ್ಷಣಾ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಬಹಳ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಮುಂಜಾನೆ 6 ರಿಂದ ಸಂಜೆ ರೆವರೆಗೆ ನುರಿತ

ಸಿಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿರುವ ಇವರು ಉಳಿದ ತಿಂಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಕಸುಬು (ವೃತ್ತಿ) ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹೋಗಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಈಗ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿವೆ.

ಆವಾಸ : ಮಂಗಲಜೋಡಿ “ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವು” ಚಿಲ್ಕಾ ಸರೋವರದ ಹಿನ್ನೀರು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷ “ಲಗೂನ್” ಜಾಗೆಯಾಗಿ ತಗ್ಗಾದ ಮರಳು ದಿಬ್ಬದ ದಂಡೆ, ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಉಪ್ಪು ನೀರು, ಸಿಹಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು, ಅಂತರಗಂಗೆ, ವಾಟರ್ ಲಿಲ್ಲಿ, ತಾವರೆ ಮುಂತಾದ ಜಲಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೆಸರುಯುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಚಿಲ್ಕಾ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಜಾಗ 72 ಕಿ.ಮೀನಷ್ಟಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 3,500 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜಲಾವೃತ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 1,165 ಚ.ಕಿ.ಮೀ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 906 ಚ.ಕಿ.ಮೀನಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹರಡುವಿಕೆ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ನಿಸರ್ಗ ನಿರ್ಮಿತ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲಗಳು : ಮಂಗಲಜೋಡಿ ಜೌಗು ಪಕ್ಷಿ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ವಲಸೆ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಜಲ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ನೀರು ನಡಿಗೆ (ವೇಡರ್) ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಹಿಂಸ್ರ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 228 ಪ್ರಭೇದದ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ 97 ಪ್ರಭೇದದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ, ಬೈಕಲ್ ಸರೋವರ, ಅರಬ್ ಸಮುದ್ರ, ಮಂಗೋಲಿಯಾ, ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ, ಯುರೋಪ್, ಲಡಾಕ್ ಹಾಗೂ ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 4 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2006ರಲ್ಲಿ 102 ಪ್ರಭೇದಗಳ 7ಲಕ್ಷ ಹಕ್ಕಿಗಳು ವಲಸೆ ಬಂದು ದಾಖಲೆ ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಸ್ಥಳೀಯ ಹಕ್ಕಿಗಳು: ಲಿಟಲ್ ಗ್ರೀಬ್, ಗ್ರೇಟ್ ಕಾರ್ಮೋರಂಟ್, ಲಿಟಲ್ ಕಾರ್ಮೋರಂಟ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಶಾಗ್, ಡಾರ್ಟರ್, ಲೀಸ್ಟ್ ಫ್ರೀಗೇ ಡ್ ಬರ್ಡ್, ಗೋಲಿಯಿಥ್ ಹೆರಾನ್, ಗ್ರೇ ಹೆರಾನ್, ಗ್ರೇಟ್ ಇಗ್ರೆಟ್, ಲಿಟಲ್ ಗ್ರೀನ್ ಹೆರಾನ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾಂಡ್ ಹೆರಾನ್, ಕ್ಯಾಟಲ್ ಈಗ್ರೆಟ್, ಲಿಟಲ್ ಈಗ್ರೆಟ್, ಮಿಡಿಯನ್ ಈಗ್ರೆಟ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಕ್ರೌನ್ಡ್ ನೈಟ್ ಹೆರಾನ್, ಚೆಸ್‌ನಟ್ ಬಿಟ್ಟರ್, ಎಲ್ಲೊ ಬಿಟ್ಟರ್, ಏಷಿಯನ್ ಒಪನ್ ಬಿಲ್ ಸ್ವಾರ್ಕ್, ಪೈಂಟ್ಡ್ ಸ್ವಾರ್ಕ್, ವೈಟ್ ನೆಕ್ಡ್ ಸ್ವಾರ್ಕ್, ಕಾಟನ್ ಟೀಲ್, ಕಾಮನ್ ಮೂರ್ಟನ್, ಪರ್ಪಲ್ ಮೂರ್ಟನ್ ಹೀಗೆ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯ ವಲಸೆಗಾರ ಹಕ್ಕಿಗಳು : ಗ್ರೇಟ್ ಕ್ರಸ್ಟೆಡ್ ಗ್ರೀಬ್, ಗ್ರೇ ಪೆಲಿಕನ್, ಡಾಲ್ಫಿಷಿಯನ್ ಪೆಲಿಕನ್, ಪರ್ಪಲ್ ಹೆರಾನ್, ಪಾಲಿಡ್ ಹ್ಯಾರಿಯರ್, ಪಾಲ್ಸನ್ ಫಿನ್ ಈಗಲ್, ಪೈಡ್ ಹ್ಯಾರಿಯರ್, ಕಾಮನ್ ಕ್ರೇನ್, ಕಾಮನ್ ಕೂಟ್, ಗ್ರೇ ಫ್ಲವರ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಕಿಮ್ಮರ್, ಸ್ವಾಟ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಡಕ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಿನಿ ಸೆಲ್‌ಡಕ್, ಗಲ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಟರ್ನ್, ಕ್ಯಾಸ್ಪಿಯನ್ ಟರ್ನ್, ಬ್ಯಾಕ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಟರ್ನ್, ಟಿಟಲ್ ಟರ್ನ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಲೆಸ್ಟರ್ ಕ್ರಸ್ಟೆಡ್ ಟರ್ನ್, ವಿಸ್ಕರ್ಡ್ ಟರ್ನ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ವಲಸೆಗಾರ ಹಕ್ಕಿಗಳು : ಬ್ಲಾಕ್ ನೆಕ್ಡ್ ಸ್ವಾರ್ಕ್, ಗ್ರೇಟರ್ ಅಡ್ಜೋಟಂಟ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ಅಡ್ಜೋಟಂಟ್, ಕೊಂಬ್ ಡಕ್, ಕಾಮನ್ ಟೀಲ್, ಯುರೇಷಿಯನ್ ಸ್ಪೂನ್‌ಬಿಲ್, ಬಾರ್ ಹೆಡೆಡ್ ಗೂಸ್, ಗ್ರೇ ಲೆಗ್ ಗೂಸ್, ಗ್ರೇಟರ್ ವೈಟ್ ಪ್ರೆಂಟೆಡ್ ಗೂಸ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ವ್ಹಿಸ್ಪಿಂಗ್ ಡಕ್, ನಾರ್ತ್‌ನ್ ಶೋವೆಲ್ಟರ್, ನಾರ್ತ್‌ನ್ ಪಿನ್‌ಟೇಲ್ ಡಕ್, ಮೋಲಾರ್ಡ್, ಗಾಗ್ರಿನಿ, ರೆಡ್ ಕ್ರಸ್ಸೆಡ್ ಪೋಚಾರ್ಡ್, ಕಾಮನ್ ಪೋಚಾರ್ಡ್, ಕಾಮನ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ಮಾರ್ಷ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ವುಡ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ಲಿಟಲ್ ಸ್ಟಿಂಟ್, ರಫ್, ಕರ್ಲಿವ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ಡುಂಬೀನ್, ಸ್ಪೂನ್‌ಬಿಲ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ಯುರೇಷಿಯನ್ ಕರ್ಲಿವ್, ರೆಡ್ ನೆಕ್ಡ್ ಸ್ಟಿಂಟ್, ಆಸ್ಟ್ರೇ, ಎಲೋ ಲೆಗ್ಡ್ ಗಲ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಬ್ಯಾಕ್ಡ್ ಗಲ್, ಪಲ್ಲಾಸ್ ಗಲ್, ಬ್ರೌನ್ ಹೆಡೆಡ್ ಗಲ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಹೆಡೆಡ್ ಗಲ್, ಗಡ್ವಾಲ್, ಬ್ಯಾಕ್ ಟೆಲ್ಟ್ ಗಾಡ್ವಿಟ್, ಇನ್ನೂ ಮುಂದವುಗಳು.

ಅಪರೂಪದ ಹಾಗೂ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರು ಹಕ್ಕಿ ಸಂಕುಲ: ಗ್ರೇಟ್ ಕ್ನೋಟ್, ರೆಡ್ ಕ್ನೋಟ್, ರುಪಸ್ ನೆಕ್ಡ್ ಸ್ಟಿಂಟ್, ಕಾಮನ್ ಶೆಲ್ಡರ್, ಕಾಮನ್ ಟೀಲ್, ಗಡ್ವಾಲ್‌ಗಳು ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳಾದ ಡಾಲ್ಫ್ರಿಷನ್ ಪೆಲಿಕನ್, ಪಲ್ಲಸ್ ಫಿಶ್ ಈಗಲ್, ಸ್ಪೂನ್‌ಬಿಲ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ಗ್ರೇಟರ್ ಅಡ್ಜೋಟಂಟ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ಅಡ್ಜೋಟಂಟ್, ಬೇರ್ಸ್ ಪೋಚಾರ್ಡ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ಪ್ಲೆಮಿಂಗೋ, ವುಡ್ ಸ್ಟೆಪ್, ಏಷಿಯನ್ ಡಾವಿಂಚರ್, ಬ್ಲಾಕ್ ನೆಕ್ಡ್ ಸ್ವಾರ್ಕ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಟರ್ನಗಳು 2001 ರಿಂದ 2006 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

ಅಪರೂಪದ ಹಾಗೂ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಸಂಕುಲ: ಗ್ರೇಟ್ ಕ್ಷೋಟ್, ರೆಡ್ ಕ್ಷೋಟ್, ರುಪನ್ ನೆಕ್ಟ್ ಸ್ಟಿಂಟ್, ಕಾಮನ್ ಶೆಲ್ಡರ್, ಕಾಮನ್ ಟೀಲ್, ಗಡ್ವಾಲ್‌ಗಳು ಅಪರೂಪದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳಾದ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಜನ್ ಪೆಲಿಕನ್, ಪಲ್ಲನ್ ಫಿನ್ ಈಗಲ್, ಸ್ಪೂನ್‌ಬಿಲ್ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಪೆಪರ್, ಗ್ರೇಟರ್ ಅಡ್ಲೋಟಾಂಟ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ಅಡ್ಲೋಟಾಂಟ್, ಬೇರ್ಸ್ ಪೋಚಾರ್ಡ್, ಲೆಸ್ಸರ್ ಫ್ಲೆಮಿಂಗೋ, ವುಡ್ ಸ್ಟೆಪ್, ಏಷಿಯನ್ ಡಾವಿಂಚರ್, ಬ್ಲಾಕ್ ನೆಕ್ಟ್ ಸ್ಟಾರ್ಕ್, ಬ್ಲಾಕ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಟರ್ನಗಳು 2001 ರಿಂದ 2006 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಪಾಠ : ಹಕ್ಕಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಸಭೆಗಳು ಜರುಗುತ್ತವೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆ, ಚಿಲ್ಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಕರು, ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಅವುಗಳ ಆವಾಸ, ವಲಸೆ, ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಜಾಗೃತಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ವಲಸೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕಿ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣದ ಸ್ವರ್ಗ : ಹಕ್ಕಿ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ಸ್ವರ್ಗ, ಹಾವನ್ನು ಕಬಳಿಸಿ ಭಕ್ಷಿಸುವ ಬಿಳಿ ಐಬಿಸ್, ದೊಡ್ಡ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಕಾದಾಟ, ರೀವಾ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಮೀನು ಬೇಟೆ, ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನುಂಗುತ್ತಿರುವ ಪರ್ಪಲ್ ಹೆರಾನ್‌ಗಳು..... ಹೀಗೆ ಈ ದೃಶ್ಯ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದು ಅವು ಬೇಟೆಯಾಡಿದಾಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೋಣಿಯನ್ನು ಚಲಿಸಿ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಫೋಟೊ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಿ ನಿಸರ್ಗದ ಕೌತುಕಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಮರಾದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದಾಗ ಆಗುವ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಿಪ್ರಿಯರು ಎಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾದರೆ ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಿಯರು ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಂಗಲಜೋಡಿಯು ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ ಖುರ್ಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟ್ಯಾಂಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ರೈಲು, ವಿಮಾನಯಾನ, ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಬಹುದು. ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಚೆನ್ನೈ-ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ-5 ರಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಚಂದಾಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ 72

ಕಿ.ಮೀ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದರೇ ಮಂಗಲಜೋಡಿ ಸೇರಬಹುದು. “ಬಾಲುಗೋನ್” ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ 2 ಕಿ.ಮೀ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ಉಟಕ್ಕೆ ಗಾಡ್ವಿಟ್ ರೆಸಾರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿವೆ. ಮಂಗಲಜೋಡಿಯ ಹಕ್ಕಿಗಳ ರಮ್ಯ ತಾಣವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು, ಜೀವವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು, ಪಕ್ಷಿ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕರನ್ನು, ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಿಯರನ್ನು ಕೈ ಬಿಸಿ ಕರೆದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದನೀಡುತ್ತದೆ.

© ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ

- ಶಶಿಧರಸ್ವಾಮಿ ಆರ್. ಹಿರೇಮಠ
ಕದರಮಂಡಲಗಿ, ಹಾವೇರಿ-ಜಿಲ್ಲೆ

ಅಂಕೋಲದ ಅಂಕೋಲೆ

ಅಂಕೋಲೆ... ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಲಾಂಗಿಯಮ್ ಸಾಲ್ವಿಫೋಯಮ್ ಎಂದು ಪರಿಚಿತವಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪೂಜ್ಯ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಕರ ಮರ. ಈ ಅಂಕೋಲ ಮರವನ್ನು ಬಹಳ ಮಂಗಳಕರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಪವಿತ್ರ ವನಗಳ ಬಳಿ ಮರವನ್ನು ನೆಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮರದ ಕಾಂಡದ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮರವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಂಕೋಲೆ ಮರ, ಅಂಕಾಲಿಗೆ, ಅಂಕೋಲೆ, ಅಂಕೋಲ ಮರ ಎಂಥಲೂ ಮತ್ತು ಅಂಕೋಲಕ, ಗೊಡಪತ್ರ, ಗುಪ್ತಸ್ನೇಹ, ಪೀತನಾರ, ಮದನ, ಗೊಡಮಲ್ಲಿಕಾ,

ಪೀತ, ತಾಮ್ರಫಲ, ದೀರ್ಘಕೀಲ್ಯ, ಗುಣಾಡ್ಯ, ಕೋಲಕ, ಲಂಬಕರ್ಣ, ಗಂಧಪುಷ್ಪ, ರೋಚನ, ವಿಶಾಲ ತೈಲಗರ್ಭ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಂಕೋಲೆ ಎಲಾಂಜಿಯೇಸಿ (Alangiaceae) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದರ ವರ್ಣತಂತುಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ 2n-16

ಬೀಜಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ರೆಂಬೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಸಣ್ಣರೆಂಬೆಗಳ ಮೇಲೆ ತುಪ್ಪಳವಿದ್ದು, ಎಲೆಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ಜೋಡಣೆ ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ, ಚೂಪಾದ ತುದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಎಲೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಒರಟಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೂರು ನಾಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಮಧ್ಯದಿಂದ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಜೊತೆ ನಾಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಲೆ ತೊಟ್ಟುಗಳು ಸುಮಾರು 1cm ಉದ್ದವಿರುತ್ತವೆ. ದಪ್ಪತುಪ್ಪಳ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3-5 ತಳದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಹೂವುಗಳು ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಹಳದಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವಿದ್ದು ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೂವುಗಳು ಗೊಂಚಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಹೂತೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಗಳಿಷ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಪುಷ್ಪಪಾತ್ರೆಯೂ ತುಪ್ಪಳ ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಪುಷ್ಪದಳಗಳು 5-10 (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ-6) ಇರುತ್ತವೆ. ಕೇಸರಗಳು (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ-20) ಪುಷ್ಪದಳಗಳಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡವು. ಶಲಾಕೇ ಕೇಸರಗಳಷ್ಟೇ ಉದ್ದನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಸರ ದಂಡುಗಳು ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೋಮ ಸಹಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಶಲಾಕಾಗ್ರ ಬಹುದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಿ ಎಳೆಯದಿರುವಾಗ ಅಂಡಾಕೃತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಲಿತಾಗ 1.5-2x1.2.cm ಗಳಷ್ಟು ದಪ್ಪನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಾಗಿ ಮಾಗಿದ ನಂತರ ಕೇಸರಿ-ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿ ಸಿಹಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹುಳಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಪುಷ್ಪಪಾತ್ರೆಯ ಫಲದ ಜೊತೆಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೀಜವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಕೆಂಪು ಮಸುಕಾದ ಹಣ್ಣಿನ ತಿರುಳು ಸುತ್ತುವರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಬೀಜಪತ್ರಗಳು ಎಲೆಗಳಂತೆ ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಫೆಬ್ರವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ವರೆಗೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೂವು ಬಿಟ್ಟು, ಏಪ್ರಿಲ್ ಮತ್ತು ಮೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರವು ಭಾರತದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಾಡುಗಳು, ಶುಷ್ಕ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಇರುವಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣ ಚೈನಾ, ಶ್ರೀಲಂಕಾ, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ, ಮಾಸ್ತಿಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ನಿಟ್ಟೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಧಾರವಾಡ, ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ.

ಇದು ಆಳವಿಲ್ಲದ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತೆಳು ಕಂದು ತೊಗಟೆಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಶುಷ್ಕ ಎಲೆ ಉದುರುವ ಕಾಡಿನ ಮರವಾಗಿದೆ. ಮರದ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮುಳ್ಳು ಇರುವ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಗೂಡು ಮಾಡಲು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕಿಗಳ ಪ್ರೇಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಯಾರಾದರೂ ಈ ಮರವನ್ನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬಹುದು.

ಉಪಯೋಗಗಳು:

ಅಂಕೋಲೆಗೆ ಕಟು ಹಾಗೂ ಸ್ನಿಗ್ಧತ್ವವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಷದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಜೇಡ, ಜರಿ, ಚೇಳುಕಡಿತ) ನಾಯಿ ಹಾಗೂ ಇಲಿಗಳ ವಿಷಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಕಫ ಮತ್ತು ವಾಯುದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾದರಸವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆ ಇದರ ರಸವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಹಣ್ಣು ಸಿಹಿ, ತಂಪು, ಶ್ಲೇಷ್ಮಣಾಶಕ, ಧಾತುಪೋಷಕ (ಸಪ್ತ ಧಾತುಗಳು ಮೂಳೆ, ರಕ್ತ, ಮೇಧಸ್ಸು, ನಾಡಿ, ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ) ಧನ್ವಂತರಿ ನಿಘಂಟುವಿನ ಪ್ರಕಾರ ಗಂಟಲಿನ ತೊಂದರೆಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ಅಂಕೋಲೆ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಬೇರು, ಬೇರಿನ ತೊಗಟೆ, ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಯಾಂಜಿನ (Aiangan) ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕವಿರುತ್ತದೆ.

ಕುಷ್ಠ, ಸಿಫಿಲಿಸ್, ಮತ್ತಿತರ ಚರ್ಮದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲೂ ಅಂಕೋಲೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹುಚ್ಚು ನಾಯಿ ಕಡಿತದಿಂದ ಬರುವ ಜಲದ್ವೇಷಿ ಕಾಯಿಲೆ (Hydrophobia)ಗೆ ಇದರ ತೊಗಟೆಯ ಪುಡಿ ಅಥವಾ ಕಷಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಚ್ಚನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇದರ ಕಷಾಯ ಉಪಯುಕ್ತ. ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣು ಹೊಸ ಚೇತನ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನು ಸಹ ಗುಣಪಡಿಸಬಲ್ಲದು (ನಾಯರ್ ಮತ್ತು ಮೊಹನನ್ 1998) ಕ್ಷಯ ರೋಗ ತರುವ ಬ್ಯಾಸಿಲ್ಯೆಗಳು ಅನೇಕ ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್ ಗಳಿಗೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಾಮಾಯಾಣದ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕೂಟದ ಸಾಂಘರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ವರ್ಣಿಸುವಾಗ ಫಲ, ಪುಷ್ಪಗಳಿರುವ ಮರಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಂಕೋಲ ವೃಕ್ಷದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಕಿಷ್ಕಿಂಡಾ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ವಸಂತ ಮಾಸದ ಹೂಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವ ಮರಗಳವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂಕೋಲದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಯುದ್ಧಕಾಂಡದಲ್ಲೂ ರಾಮ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಮಲಯ ಪರ್ವತಗಳ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ವಿವಿಧ ವೃಕ್ಷ ಹೆಸರುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಕೋಲವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣ ಮತ್ತು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲೂ ಅಂಕೋಲದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಬೃಹತ್ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ (LIII 50)ಇದರ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ ಅಂಕೋಲೆ ಮರದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. "ಅಂತ ಬರೆ ಅಂಕೋಲೆಯ ಪೆಮ್ಮಳೆ" (ಅರಿವಾಳ್ತಂದರ ರಗಳೆ) 'ಗಂಗ್ವಾಡೀಕೆರೆಗೆ ಬೀಳ ನೀರಗಾಲ್ವೆ ಅಂಕೋಲೆ ಬಡಗ ಮತ್ತು ತೆವರ ಮೇಲೆ (ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ ತಿರುಮ 63-485-1748).

ಸ್ಥಳನಾವ: ಅಂಕೋಲಾ

ಕೆಲವು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕೋಲೆ ಮರಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ತಿಥಿ, ಪೂರ್ಣಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ವಾರ ಭಾನುವಾರವಾಗಿದ್ದು, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮರವನ್ನು ಕೆಡವಿ ಮನೆಗೆ ತಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇನಾದರು ಭೂತಸಂಚಾರವಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನೆನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಂಕೋಲೆ ಮರದ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ಮನೆಯ ಹೊಸಲಿನ ಮೇಲೆ ನೇತು ಹಾಕುವ ಜನಪದ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಇದೆ. -

- ಅಲೋಕ ಬಲ್ಲಾಳ
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮರಣೋತ್ತರಂ ದಶತಾಸು ಮೃತ್ಯುಂಜಯಃ!

ವಿ. ವಿ. ಅಂಕಣ

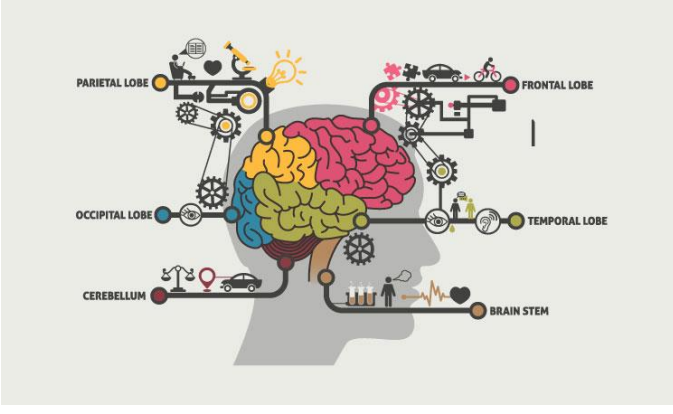

ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದು. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮೆದುಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆನ್ನಿಸಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳು ಏನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ...

ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ (kaanana.mag@gmail.com ಅಥವಾ 9066640808 whatsapp number).

ನೋಡಿದಿರಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ ಒಡನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮೆದುಳು ಎಷ್ಟು ಚುರುಕಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮೆದುಳು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವ ಮೆದುಳಿಗೆ ಕೇವಲ 6 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಆಮ್ಲಜನಕ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಗಲಿಕೆಯ ನಂತರದ ಆರು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೆದುಳು ಸಾಯುತ್ತದೆ. ಎಂಥಾ ವಿಪರ್ಯಾಸ. ದೇಹದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಳುವ ಮೆದುಳಿಗೂ ಸಾವು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ. ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ!

ಅರೇ ಇದೇನಿದು, ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಾತುಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಉರುಳುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯ ವಿಜ್ಞಾನವಲ್ಲವೇ? ಬನ್ನಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ. ಸರಿ ಹಾಗಾದರೆ ಕೇವಲ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ಮೆದುಳನ್ನು ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕಾಪಾಡಬಹುದು? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಜೀವಕೋಶಗಳು

ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ಮಾತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಮೆದುಳನ್ನು 10 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದರೆ ನಂಬುವಿರಾ? ನಂಬಲೆ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಂದೆ ನಮ್ಮ ಈ ಮಾಸದ ವಿ ವಿ ಅಂಕಣದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರ ಎನಿಸಿದರೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ದಶ=ಹತ್ತು; ತಾಸು=ಘಂಟೆಗಳು; ಮೃತ್ಯುಂಜಯ=ಸಾಯದ; ಮೆದುಳು.

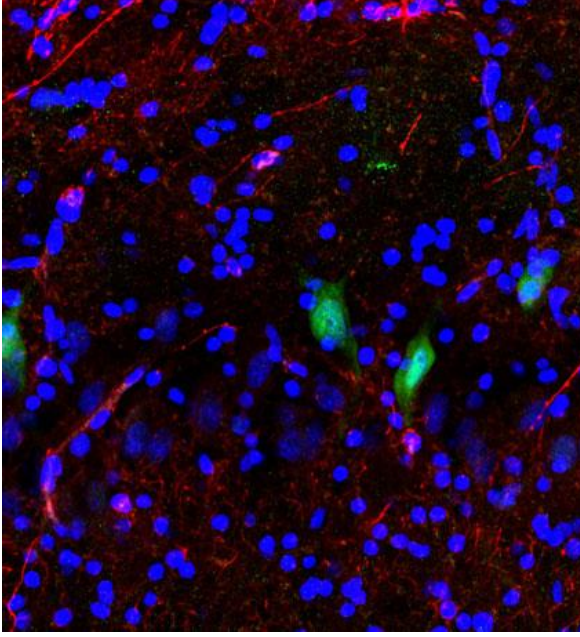
ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಒಂದು ಹೊಸ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ದೇಹದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಮೆದುಳನ್ನು ಇರಿಸಿದಾಗ, ಅದು ಸುಮಾರು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಿದ್ದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಇದೊಂದು “ಬಹುದೊಡ್ಡ ಆವಿಷ್ಕಾರ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಡ್ಯೂಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ, ನೀತಾ ಫ್ಯಾರನಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾದ ಮೆದುಳಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎದುರು ನಿಲ್ಲುವಂತಿದೆ ಈ ಆವಿಷ್ಕಾರ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, “ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗದು!” ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಮೆದುಳಿನ ಕೆಲವು ಗಾಯಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ..

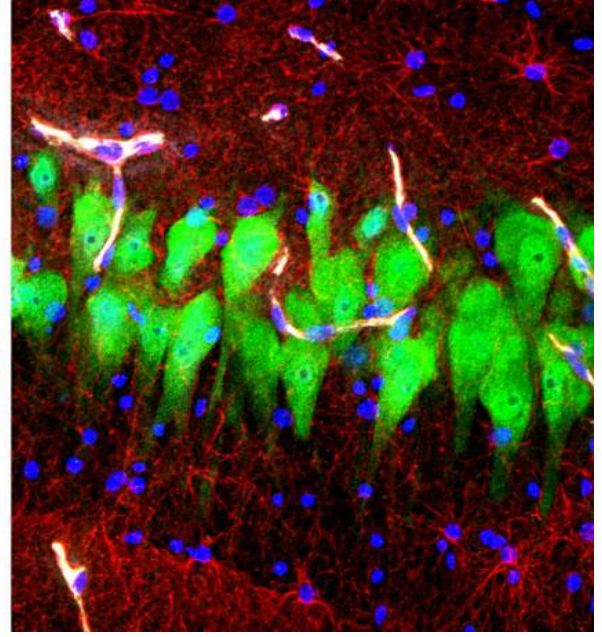
ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆಂದು ಕೊಲ್ಲಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಹಂದಿಗಳ ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಿಂದ ತಂದದ್ದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 300 ಸತ್ತ

ಹಂದಿಗಳ ತಲೆಗಳನ್ನು ತಂದು, 4 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಕಮ್ ಮಾಡಿ ಮೆದುಳನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 32ನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಬ್ರೇನ್ ಎಕ್ಸ್(Brain Ex) ಎಂಬ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಮೆದುಳಿನ ನರ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಬದುಕಲು ಬೇಕಾದ ಆಮ್ಲಜನಕ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ-ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಹಂದಿಯ ಮೆದುಳು 6 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 10 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮೆದುಳು (ಮೆದುಳಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳು) ಬದುಕಿತ್ತು.

ಅಚ್ಚರಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೆದುಳಿನ ಹಿಪ್ಪೊಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿ-ಫ್ರಂಟಲ್ ಕಾರ್ಟೆಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದವು.

ಪ್ರಾಣಿ ಸತ್ತ 10 ಘಂಟೆಗಳ ನಂತರ ನಾಯುತ್ತಿರುವ ನರ
ಹಾಗೂ ಯಾಸ್ತ್ರೋಸೈಟ್ ಜೀವಕೋಶಗಳು

ಪ್ರಾಣಿ ಸತ್ತ 10 ಘಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಬೈನ್ ಎಕ್ಸ್ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ
ಬದುಕಿರುವ ನರ(ಹಸಿರು) ಹಾಗೂ ಯಾಸ್ತ್ರೋಸೈಟ್(ಕೆಂಪು)
ಜೀವಕೋಶಗಳು

ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಮೆದುಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಾಳೆಯೇ ನಿಜವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಮೆದುಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಏರಲು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಏರಬೇಕು.

ಮೂಲ ಲೇಖನ:

ScienceNewsfor Students

-ಜೈಕುಮಾರ್ ಆರ್.

WCG, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕರಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸವಾಲುಗಳು

ಅದು 80 ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರೀತಿ , ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಆರೈಕೆ, ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಟ, ಶುಶ್ರೂಷೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿನ ಇಷ್ಟ-ಕಷ್ಟಗಳು, ನೋವು- ನಲಿವುಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ 10-15 ಮಂದಿಯೊನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಈ ಮಕ್ಕಳ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಎಂದು ಹೊರೆ ಎನಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳೆಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ, ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲವೇ?

ಕಾನನ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಶುರುಮಾಡಿತೇ? ಎಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಕ್ಷರಶಃ ತಪ್ಪು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರು ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ SOS ಹಾಗೂ ಆ 80 ಮಕ್ಕಳೇ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ SOS ರವರು ಕಲಂದಾರ್ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ತಂದು ಹೊಸ ಜೀವನವನ್ನು ನೀಡಿರುವ 80ಕರಡಿಗಳು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ 8 ಜಾತಿಯ ಕರಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು 4 ಜಾತಿಯ ಕರಡಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆ ನೀಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಲಾಥ್ ಕರಡಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು. ಈ ಕರಡಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಡುಗಳ ನಾಶವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದರೂ , ಇವುಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಮರಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಕುಣಿತಕ್ಕಾಗಿ

ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕರಡಿಕುಣಿತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ SOS ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಂಡಿದೆ.

ಕರಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಾನವ - ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪಾತ್ರವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 'ಕರಡಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸವಾಲುಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ WCG ಯು ಅಡವಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 21 ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 2019 ರಂದು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ವೈಲ್ಡ್ ಲೈಫ್ SOS ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ ಅರುಣ್ ಎ ಶಾ ರವರು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಘಂಟೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಶುರುವಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಕರಡಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಕರಡಿಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು, ಅವುಗಳ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಅವುಗಳ ನಡವಳಿಕೆ, ಆಹಾರ, ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನದಲ್ಲಿನ ಕರಡಿಗಳ ಪಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕರಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಮಾನವ- ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಕೆಲವು ವೀಡಿಯೋ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಈ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಸುಮಾರು 2 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ಈ ಕರಡಿಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ 30 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಟದ ನಂತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ನಂತರ ವೈಲ್ಡ್‌ಲೈಫ್ SOS ರವರ ಕರಡಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಕಿಟ್ ಗಳನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಅಡವಿ ಫಿಲ್ಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ WCG ಯು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಆಸಕ್ತರು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ www.indiawcg.org ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಅಥವಾ

ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: +91-9740919832 (ಅಶ್ವಥ್ ಕೆ. ಎನ್.)

+91-9008261066 (ನಾಗೇಶ್ ಓ. ಎಸ್.)

- ನಾಗೇಶ್ ಓ. ಎಸ್.

WCG, ಬೆಂಗಳೂರು.

ನೀರಿಗೆ ಹಾಹಾಕಾರ

ನೀರು...ನೀರು...ನೀರು...ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು
ನೀರಿನ ಕಹಳೆಯೇ ತುಂಬಾ ಜೋರು
ನೀರಿದ್ದಾಗ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರ ಬೆಲೆಯು
ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬರಿ ಜ್ವಾಲೆಯು

ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ ನೀರು
ಈಗ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೂ ನೀರಿನ ಬರವೇ ಜೋರು
ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದ ಜನರು ಕಟ್ಟುತಿಹರು ಮರದಂತಹ ಮನೆಯ
ಹಾಳುಮಾಡುತಿಹರು ಜೀವಸಂಕುಲದ ಮನೆಯಂತಹ ಪ್ರಕೃತಿಯ

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲ
ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೊಮ್ಮೆ ಬರುವ ಮಳೆನೀರ ಶೇಕರಣೆಯಿಲ್ಲ
ಇರುವ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ
ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನವೇ ಇಲ್ಲ

ಕುಡಿಯಲೇ ನೀರಿರದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದೆಲ್ಲಿ
ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಶೇಕರಣೆ ಕುಗ್ಗಿದೆ
ಮಳೆಗಾಗಿಯೇ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ

ಈಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಇದ್ದರೆ ಜೀವನ
ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರ ಜೀವ-ಮರಣ
ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ
ಮಾನವನ ಆಸೆ ಎಂಬ ಬಾಣ

– ಧನರಾಜ್ ಎಮ್.

WCG, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ

ನೀಲಿ ಮುಖದ ಮಲೋಹ

© ವಿನೋದ್ ಕೆ. ಪಿ.

ಪೊದೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಈ ಪಕ್ಷಿಯೂ ಹರಾತ್ತಾಗಿ ಕೋಗಿಲೆಯಂತಿದ್ದರೂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಾಣಿಸಿರುವ ವರ್ಣಗಳು ಅಸಲೀ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ದೇಹವು ನೀಲಿ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಮಿಶ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಬಾಲದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಪಟ್ಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೀಲಿ ಉಂಗುರದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಇದುವೇ ನೀಲಿ ಮುಖದ ಮಲೋಹ (Blue Faced Malkoha). ಮುಳ್ಳಿನ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿರುವಹಾಗೆ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಇವುಗಳು ಎರಡು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು, ವಿರಳವಾಗಿ ಮೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಬಿಳಿಯಂತಹ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಋತುವು ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ ನಿಂದ ಆಗಸ್ಟಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.

ಹಾಲಕ್ಕಿ

© ವಿನೋದ್ ಕೆ. ಪಿ.

ಹಾಲಕ್ಕಿಯು ಗೂಬೆ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು ಗೊರವಂಕದ ಗಾತ್ರದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ, ಬಂಡೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಹಾಗೂ ಮರದ ಪೊಟರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ಬಿಳಿ ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ೨೮-೩೩ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕಾವು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಋತುವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇವುಗಳು ನಿಶಾಚರಿಗಳು. ಆಗಾಗ ಹಗಲಲ್ಲು ಇವುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಕೀಟಗಳು, ಕಪ್ಪೆ, ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಹಾವುಗಳು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಶೇರುಕಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರೈತ ಮಿತ್ರನಾಗಿದೆ. ತನ್ನ ಕೂಗಿನಿಂದ ಮಾನವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದು ಹಲವರು ಚುಕ್ಕೆ ಗೂಬೆ, ಹಾಲ್ಲೂಬೆ, ಗೂಗ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಫ್ಲೇಮ್ ತ್ರೋಟೆಡ್ ಬುಲ್ಬುಲ್

© ವಿನೋದ್ ಕೆ. ಪಿ.

ಪಿಕ್ಕಾರ ಸಂತತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಆಗಿರುವ ಈ ಫ್ಲೇಮ್ ತ್ರೋಟೆಡ್ ಬುಲ್ಬುಲ್ ಪಕ್ಷಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಳದಿ ಮೈ ಬಣ್ಣ, ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಗಂಟಲಿನೊಂದಿಗೆ ಕಪ್ಪು ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ರೂಬಿ ಥ್ರೋಟೆಡ್ ಬುಲ್ಬುಲ್ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ತಲೆಯ ಬುಲ್ಬುಲ್ ನಂತಹ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಾಲವು ಫೆಬ್ರವರಿ ಇಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು ನೆಲಮಟ್ಟದಿಂದ 2-3 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತವೆ. ಇದರ ಧ್ವನಿಯು ಕೆಮ್ಮಿಸಿ ಪಿಕ್ಕಾರವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಆಹಾರವಾದ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಲಾಂಟಾನಗಳಂತಹ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು : ವಿನೋದ್ ಕೆ. ಪಿ.

ಲೇಖನ : ಧನರಾಜ್ ಎಂ.

ನೀವೂ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಹುದು

ನಾವು, ದಿನ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡದೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾಣಿಸಿದ ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಅದು ಹೇಗೆ? ಈಗ ಮಾತ್ರ ನೋಡಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ!. ಆಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ನಂತರ, ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದವರೆಗೂ

ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ರೆ ಯಾರೋ "Black Magic" ಮಾಡ್ತೆ ಇರಬಹುದು ಅನ್ನುತ್ತಲ್ವ? ಆದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೇರೇನೇ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಲೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಯಾವಾಗ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಾಸ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಕೊರತೆ ಎದುರಾದಾಗ, ವಾತವರಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಾಗ ಹಾಗೂ ಪರಭಕ್ಷಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟು ಮರಿಮಾಡಲು ಯಾವ ಜಾಗ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಕೆರೆ, ತೊರೆ, ನದಿ, ಹಳ್ಳ, ಕುಂಟೆ, ಕುರುಚಲು ಕಾಡು, ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ದಟ್ಟಾರಣ್ಯಗಳಂತಹ ಆವಾಸಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ತರಹದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗುವಾಗ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಣ ಸಂಕಟ ತರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಈ ತರಹದ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬಾರದೆಂದು, ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಎರಡನೇ ಶನಿವಾರದಂದು "World Migratory Bird Day" ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಇವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾನನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಮೇ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕುರಿತ, ಕಾಡು, ಕಾಡಿನ ಕತೆಗಳು, ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ, ವನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ, ಕೀಟಲೋಕ, ಕೃಷಿ, ವನ್ಯಜೀವಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು, ಕವನ (ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ), ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸ ಕತೆಗಳು, ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇ-ಮೇಲ್ ಅಥವಾ ಫೋನ್ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಬಹುದು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಇ-ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಇದೆ ಮೇ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸದೊಂದಿಗೆ.

kaanana.mag@gmail.com

ಅಥವಾ Study House,

ಕಾಳೇಶ್ವರಿ ಗ್ರಾಮ,

ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು,

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ,

ಪೀನ್ ಕೋಡ್ :560083. ಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.